

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PRACOVNÍ LIST

K. H. Mácha

1. K. H. Mácha žil:

a) na konci 18. st.   b) v 1. pol. 19. st.   c) ve 2. pol. 19. st.

2. Jeho osudovou ženou se stala: _____

3. Zážitky ze svých cest a erotických zkušeností zachytil ve svých:

_____

4. Napiš název Máchova díla, ze kterého pochází ukázka: _____

Byl pozdní večer – první máj –
večerní máj – byl lásky čas.
Hrdliččin zval ku lásce hlas,
kde borový zaváněl háj.
O lásce šeptal tichý mech,
květoucí strom lhal lásky žel, ...

MÁCHA, Karel Hynek. *Máj*. Praha: Levné knihy KMa, 2000. ISBN 80-86425-92-4.

a) Vyhledej v ukázce personifikaci: _____

b) Vyhledej v ukázce epiteton: _____

c) Jaký rým se objevuje v prvním čtyřverší: _____

5. V díle Máchy se objevují některé básnické prostředky. Spoj pojem a definici:

1. epiteton	a) přenesení významu na základě podobnosti
2. personifikace	b) jev nebo předmět porovnáme s jiným jevem
3. kontrast	c) básnický přívlastek
4. gradace	d) seskupení hlásek tak, aby vyvolávaly dojem skutečného zvuku
5. metafora	e) vedle sebe slova, která nedávají smysl
6. zvukomalba	f) zživotnění – ožívování věcí neživých
7. přirovnání	g) protiklad
8. oxymóron	h) stupňování významu

6. K Máchovým veršům doplň básnický prostředek z předchozího cvičení:

a) „mrtvé milenky cit“	_____
b) „na tváři lehký smích, hluboký v srdci žal“	_____
c) „co slzy lásky“	_____
d) „temná je noc, temnější mně nastává“	_____
e) „jezero hladké“ „bělavé páry“	_____

7. Ze kterých částí se skládá nejznámější Máchovo dílo?

_____

8. Co všechno ve svém díle Mácha zachycuje, o čem přemýšlí?

_____
_____

9. Jmenuj hlavní postavy nejznámějšího Máchova díla:

_____

ŘEŠENÍ:

1. **b**
2. **Eleonora (Lori) Šomková**
3. **denících**
4. **Máj**
  - a) **hlas zval, mech šeptal ...**
  - b) **tichý mech, květuící strom, večerní máj...**
  - c) **obkročný**
5. 1- **c**
2- **f**
3- **g**
4- **h**
5- **a**
6- **d**
7- **b**
8- **e**
6. a) **oxymorón**
b) **kontrast**
c) **přírovnání**
d) **gradace**
e) **epiteton**
7. **4 zpěvy, 2 intermezza**
8. **příroda, plynutí času, posmrtný život, nicota , otázka viny a trestu, na okraji děj díla ...**
9. **Vilém, Jarmila, autor**